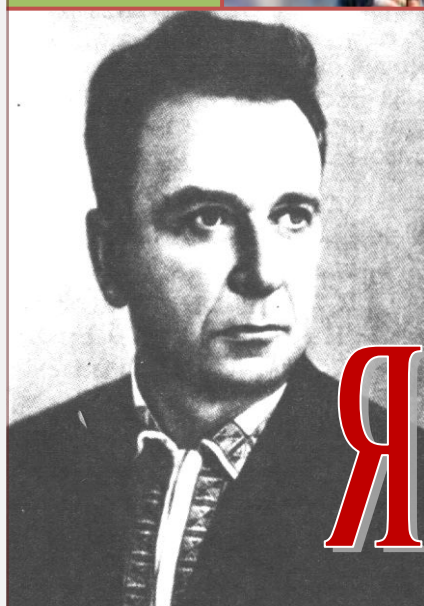
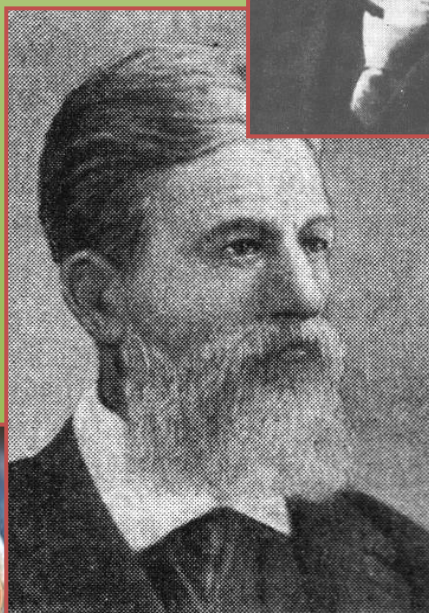
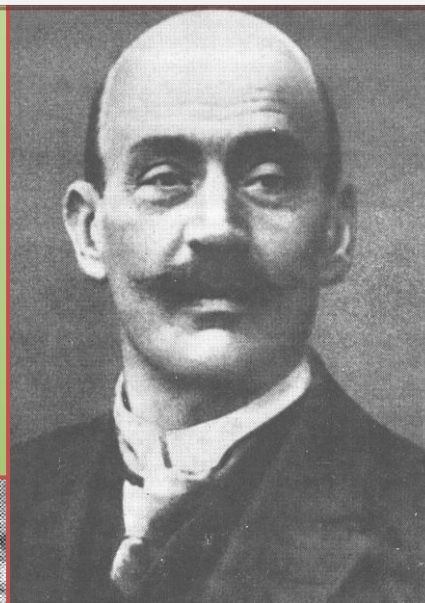

Видатні люди

Ярмолинеччини

Ярмолинецька центральна районна бібліотека
Краєзнавчий відділ

Видатні люди Ярмолинеччини

Біобібліографічний довідник

Ярмолинці
2013

ББК 91.9

Видатні люди Ярмолинеччини.
Біобібліографічний довідник (доповнений). —
Ярмолинці, 2013. — 72 с.

В даному біобібліографічному довіднику вміщено коротку інформацію про життя й діяльність видатних людей Ярмолинеччини.

Дане видання розраховане на бібліотекарів, вчителів, краєзнавців, шкільну та студентську молодь, всіх хто небайдужим поглядом вдивляється в минуле і сьогодення нашого краю.

Упорядник: Москаленко В. М.
Комп'ютерний набір: Посвистак А. Б.
Відповідальний за випуск: Гриб М. А.

Вступ

*Всі ми діти твої! Хто далеко по світу,
Ну а хто на твоїй залишився землі
Довіку твої, ти те місце у світі,
Звідкіля наша доля почалась на землі.*
Ж. Олійник

Рідний край – це мала батьківщина, частинка нашої України. І скільки б ми не прожили на світі, і куди б нас не закинуло життя, і якими б ми не стали, завжди в серці свято бережемо любов до своєї землі.

А земля нашого краю родюча, не дарма вона викохала, виплекала на своїх плечах видатних вчених і академіків, письменників і художників, поетів і композиторів. Славиться вона і трудовими подвигами.

В довоєнні і післявоєнні роки сільське господарство піднімали невтомні руки сільських трударів. Серед них шість Героїв Соціалістичної Праці і багато орденоносців.

Під час фашистської навали земляки відважно захищали свою землю. Виходцями району є чотири Герої Радянського Союзу.

Звісно, славу нашої землі, множили і множать не тільки її уродженці. Наша Ярмолинеччина стала джерелом насаги і для тих людей, які багато років життя і творчої праці віддали для її розквіту. Та всі вони наші земляки – славетні, знанні і знатні.

Герої Радянського Союзу

Баранов Володимир Петрович

Народився 05. 10. 1919 року в с. Стріхівці Ярмолинецького району. До війни закінчив сільськогосподарський технікум, працював агрономом МТС. Учасник Великої Вітчизняної війни з червня 1941 року. Член КПРС. Воював на Західному, Центральному і І Українському фронтах. Рота протитанкових рушниць під командуванням лейтенанта Баранова В. П. з 16. 09. по 02. 10. 1943 року відзначилася при форсуванні рік Десна, Снов, Дніпро. Звання Героя Радянського Союзу присвоєно за відвагу і високу військову майстерність 15. 01. 1944 року. Нагороджений орденом Леніна, орденом Червоної Зірки, медалями.

Після звільнення в запас працював агрономом в рідному селі.

Помер в 1982 році. Похований в рідному селі.

Література:

- 📖 Історія міст і сіл Української РСР В 26 т. Хмельницька обл.-К.: Голов. Ред. УРЕ, 1971 - 706 с.
Про Героя Радянського Союзу Баранова В.П.- С.673
- 📖 И невозможное возможно: Гордость и слава Подолий: очерки о героях Советского Союза - уроженцах Хмельницкой обл. - Львов: Каменяр, 1985-с.33
- 📖 Бугай Е.М., Макухин М.Е. Из когорты мужественных: Сборник очерков и зарисовок.-Львов: Каменяр, 1978-279 с. Про Героя Радянського Союзу Баранова В.П..-С.38
- 📖 Навечно в сердце народном (2-е изд. доп. И сир. — Минск: Гл. ред. Белорусской энциклопедии, 1977.-520 с. Про Сов. Союза Баранова В.П.-С.38
- 📖 Куций М. Плацдарм (Про Героя Рад. Союзу В.П.Баранова) // Рад. Поділля. - 1972.-23 лют.
- 📖 Баранов В. У боях за Одесу //Вперед,-1980.-26 лип.
- 📖 Баранов В. Слався, земле наша // Вперед.-1979.-6 жовт.
- 📖 Кисилевська Н. Не забувайте ветеранів // Вперед. - 1975. - 23 січ.
- 📖 Снігур О. Правду і тільки правду. // Вперед 1990.-21 лип.
- 📖 Фурман Б. І засяяла зірка героя // Вперед. – 2009. – 14 серп.

П'явчик Іван Павлович

Народився 01. 02. 1913 року в с. Жилинці Ярмолинецького району. Після закінчення школи навчався в сільськогосподарському технікумі. Член КПРС з 1939 року. учасник Великої Вітчизняної війни з 1941 року. командир батареї САУ 369-го гвардійського самохідно-артилерійського полку, гвардії капітан. 16. 01. 1945 року його батарея ввірвалась на станцію Сохачів (Польща) і

знищила два ворожих ешелони з бойовою технікою та зброєю. П'явчик І. П. був тяжко поранений, але продовжував керувати боєм.

Указом Президії Верховної Ради СРСР від 27. 02. 1945 року за самовіддані та героїчні дії в бою за польське містечко Сохачів командиру батареї самохідних артилерійських установок 369-го самохідно-артилерійського полку П'явчику Івану Павловичу присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Нагороджений орденом Леніна, орденом Червоної Зірки, медалями.

Полковник у відставці. Проживав у Каунасі. Пізніше переїхав на Батьківщину. Помер в м. Хмельницькому у 2005 році.

Література:

- Бугай Е.М. Макухин М.Е. Из когорты мужественных: Сб. Очерков и зарисовок. - Львов.: Каменяр, 1978.-279 с.
Про Героя Сов. Союза Пиявчика И.С-148
- Гайдук О. Пам'ятають земляки героя // Вперед. – 2010. – 9 квіт.
- Неравный поединок (Про Пиявчика И.) // Гордость и слава Подоли: почерки о Героях Сов. Союза уроженцах Хмельницкой обл./ Сост. М.Е.Макухин.-Львов: Каменяр, 1985.-с. 199
- Останній штурм // Добрянський П. Невгасимий вогонь пам'яті. – Ярмолинці, 2009. – С. 26.
- Пиявчик Іван Павлович (Герої Радянського Союзу)// Комуніст Поділля 2004.-29 вересня
- Снігур О.С. Правду і тільки правду. - //Вперед 1990.-21 лип.

Рисюк Ілля Григорович

Народився 15. 05. 1921 року в с. Стара Соколівка Ярмолинецького району. Член ВЛКСМ. Учасник Великої Вітчизняної війни з 1944 року.

25. 01. 1945 року командир відділення 17-ої механізованої бригади, гвардії молодший сержант Рисюк з бійцями в числі перших на підручних засобах під вогнем ворога переправився через річку Одер, закріпився на другому березі і сприяв захопленню плацдарму своїм підрозділом.

30. 01. 1945 року загинув в бою. 10. 04. 1945 року Іллі Григоровичу за особисту хоробрість, ініціативу і стійкість посмертно присвоїли звання Героя Радянського Союзу.

Похований в братській могилі в населеному пункті Каммельвіц (Німеччина).

Література:

- 📖 Історія міст і сіл УРСР в 26 т. Хмельницька обл.-К.: Голов. ред.УРЕ, 1971-706 с.
Про Героя Рад. Союзу Рисюка І.Г.-С.673
- 📖 Бугай Е., Макухин М. Герои хмельничане в боях за Родину. - Хмельницький 1975.-С.28
Про Героя Рад. Союзу Рисюка І.Г. С.29
- 📖 Макухин М. І Бугай Е. Корчагінського племені // Рад. Поділля - 1975 - 10 кв.
- 📖 Федоров В. Історія одного подвигу (Про Героя Рад. Союзу І.Г.Рисюка) // комсомольське плем'я, 1964- 8 трав.

- 📖 Скиба Г. Герої із Соколівки // Прапор юності-1960-8 трав.
- 📖 Скиба Г. Герой Ілля Рисюк: Нарис // Вперед-1963-22 лют.
- 📖 Добрянський П. Таким запам'ятався Ілля //Вперед-1995 - 15 квітня
- 📖 Снігур О Правду і тільки правду // Вперед-1990-21 лип.
- 📖 Снігур О. Родом із Соколівки // Вперед-1995-25 лют.
- 📖 Нестерук Д. Пам'яті безсмертя героїв // Вперед-1973-30 січня
- 📖 Ткачук О. Перша любов - найдорожче // Вперед - 2003 - 9 трав.

Хоптяр Степан Іванович

Народився 23. 01. 1921 року в смт. Ярмолинці. Член ВЛКСМ з 1936 року. Учасник Великої Вітчизняної війни з липня 1941 року. навідник гармати 493-го винищувального протитанкового артполку. Сержант Хоптяр С. І. 29. 01. 1945 року в числі перших з гарматою форсував річку Одер в районі Штейнау (Польща). В наступних боях знищив 13 танків ворога, 6 БТРів, десятки солдат. Звання Героя Радянського Союзу присвоєно 10. 04. 1945 року. Нагороджений орденом Леніна, орденом Червоної Зірки, орденом Слави III ступеня.

Загинув в бою 30. 04. 1945 року. Похований в братській могилі в м. Зарау (НДР).

Література:

- 📖 Історія міст і сіл УРСР в 26 т. Т. 26 Хмельницька обл.-К.: Голов. ред. УРЕ, 1971-706 с.

- 📖 Бугай Е.М., Макухин М.Е. Из когорты мужественных: Сборник очерков и зарисовок. - Львов: Каменяр, 1978-279 с.
Про Героя Радянського Союзу Хоптяра С.І.-С.158
- 📖 И десять гранат не пустяк. (Про Хоптяра СІ.) «Гордость и слава Подолии: очерки о героях Советского Союза - уроженцах Хмельницкой обл. / Сост. М.Е.Макухин. - Львов: Каменяр, 1985 - с.251
- 📖 Бугай Е., Макухин М. Герои-хмельничане в боях за Родину. — Хмельницький 1975.-С.28
Про Героя Радянського Союзу Хоптяра С. І. – С28.
- 📖 Снігур О. Ярмолинці: (Короткі історичні нариси). - Хмельницький 2000 64 с.
Про Героя Радянського Союзу Хоптяра СІ. с.38
- 📖 Горянський М. Там, де жив герой // Рад. Поділля. - 1976.-15 трав.
- 📖 Вишенько Г. Звіряємо крок по героях (Про Героя Рад. союзу С.І. Хоптяра) //Вперед.-1964.-29вер.
- 📖 Кутень І. Пісня про Героя Рад. Союзу Степана Хоптяра // Вперед.-1968.- 9 трав.
- 📖 Патріот Вітчизни [Сторінка військово-патріотичного виховання] //Вперед.-1973.-11 лист.
- 📖 Снігур О. «Гранати - до бою». // Вперед.-1995.-25лют.
- 📖 Снігур О. Правду і тільки правду. // Вперед 1990.-21 лип.

Герої Соціалістичної Праці

Бачинський Степан Улянович

Народився в с. Шарівка Ярмолинецького району в 1902 році. Після закінчення війни працював у рідному колгоспі. Удостоєний звання Героя Соціалістичної Праці у 1948 році за вирощування високих врожаїв зернових культур.

Література:

- 📖 Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 507 с.
Про Бачинського С. У. – С.365.

Брика Олена Феодосіївна

Народилася 17. 03. 1914 року в с. Правдівка в бідній селянській сім'ї. До війни працювала в ланці, а після війни стала ланковою.

За досягнуті високі успіхи у вирощуванні хліба у важкі 1946-47 р.р.

О. Ф. Бриці було присвоєно звання Героя Соціалістичної Праці.

Померла 20. 09. 1980 року.

Література:

📖 Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 507 с.

Про Брику О. А. – С.256.

📖 Ювілей героя // Вперед. – 2009. – 24 квіт.

Дев'ятова Софія Іванівна

Народилася Софія Кінделевич (дівоче прізвище) 20 липня 1932 року в с. Савинці Ярмолинецького району. З дитинства знала працю і була закохана в народну пісню. Пережила лихоліття війни, голод 1947 року.

Після закінчення школи у 1951 році юна савинчанка подалася у столичний Київ навчатися премудростям робітничої професії.

Крок за кроком опановувала суцього чоловічу роботу верстатниці на заводі «Київкабель».

Навчилася вміло і росла і по службі.

В 1962 році Софію Дев'ятову нагородили медаллю «За трудову доблесть».

Дев'ятова сама обслуговувала 50 станків. І в 1966 році 8 березня держава високо оцінила працьовитість

нашої землячки, їй вручили високе звання Героя Соціалістичної Праці з врученням ордена Леніна. В 1975 році знову нагорода – орден Трудового Червоного Прапора та Верховної Ради СРСР та УРСР.

За 38 років роботи на заводі отримала 60 Почесних грамот, шість медалей.

Завжди була в центрі художньої самодіяльності заводу.

У 1989 році пішла на заслужений відпочинок. Та не змогла сидіти без роботи, без руху.

І тоді пісня, яка крокувала поруч з героїнею, стала здійсненою мрією.

У 1991 році з чоловіком організували ансамбль народної пісні «Мрія».

В 1995 році ансамблю присвоїли звання народного, яким Софія Іванівна керує вже більше 15 років.

Література:

- Вклонилась героїня рідній землі // Вперед.-2009.- 24 липня.
- Герой – на «Караоке» // Вперед.- 2005.- 27 травня
- Гриб О. Приклад гідний наслідування // Вперед. – 2009. – 31 лип.
- Гуменюк А. Життя у славі: і в цеху, і на сцені // 2010. – 22 січ.
- І сплітаються нитки // Вперед.- 1972.- 23 березня
- Слободянюк П.Я., Хоптяр Ю.А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: нариси історії місцевих громадян Ярмолинецького району П.Я Слободянюк, Ю.А Хоптяр // Хмельницький: Поділля, 2004.- С.276.
- Снігур О. Другий подвиг героїні / О.Снігур // Вперед.- 2009.- 6 березня.
- Снігур О. По життю з працею і піснею О.Снігур // Вперед.-2009. - 9 червня.

Кравчук Римма Олександрівна

Народилася 3 квітня 1926 року в с. Болгара Ханті-Мансійського національного округу Росії. Після закінчення сільськогосподарського технікуму молода випускниця з вересня 1944 року працювала в радгоспі “Шарівка”. Зпершу старшим агрономом, потім головним, а в 60-х роках стала директором радгоспу “Шарівка”. З її ініціативи в радгоспі був закладений прекрасний сад, збудований великий тваринницький комплекс, придбана необхідна сільськогосподарська техніка.

За високі врожаї зернових та технічних культур Рима Олександрівна Кравчук у 1966 році була удостоєна звання Героя Соціалістичної Праці.

За її керівництва радгосп став справжньою школою будівництва. Тому Риму Олександрівну цілком заслужено нагороджено орденами Жовтневої Революції, Трудового Червоного Прапора, медалями, присвоєно звання заслуженого агронома, була депутатом місцевих рад багатьох скликань.

Майже 40 років життя віддала Герой Соціалістичної Праці рідному селу та радгоспу “Шарівка”. Померла Рима Олександрівна 03. 04. 1998 року залишивши по собі хороші справи, добру славу і багато послідовників.

Література:

- 📖 Вільчинська О. Неспокійна посада. [Про героя Соц. Праці, директора радгоспу “Шарівка” Сафонову Р. О.]. // Рад. Поділля. – 1966. – 12 липня.
- 📖 Гайдамашко В. Пропагандист, вихователь, наставник: З досвіду роботи Рими Олександрівни Кравчук. // Вперед. – 1978. – 23 травня.
- 📖 Дмитрієнко М. Шлях до щастя. [Про директора радгоспу “Шарівка” Ярмолинецького району Р. О. Сафонову]. // Радянська жінка. – 1967. - № 3. – С. 2 – 3.
- 📖 Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 507 с.
Р. О. Кравчук С. 360-361.
- 📖 Сидорчук О., Рибицький К. Директор. З комуніста бери приклад. // Вперед. – 1969. – 10 січня.

Крамар Марія Трохимівна

Народилася 11. 04. 1913 року в с. Правдівка Ярмолинецького району. Залишившись сиротою з дитинства, важкою працею вона заробляла на прожиття собі та своїм малолітнім сестрам.

Тяжко і голодно пережили окупацію. Після визволення села від фашистів Марія Трохимівна очолила рілньничу ланку. За вирощені високі врожаї зернових культур, зокрема жита сорту «Таращанське» - понад 31 центнер з гектара, в 1948 році була удостоєна звання Героя Соціалістичної Праці. Орденами та медалями були відзначені також члени її ланки.

Померла 12 листопада 1988 року. Похована в рідному селі.

Література:

- 📖 Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 507 с.
Про Крамар М. Т. – С.255.

Малюк Микола Мефодійович

Народився 05. 05. 1928 року в с. Слобідка Глушковецька в селянській сім'ї. З квітня 1944 року почав трудитися в місцевому колгоспі. В 1946 році одержав першу нагороду – медаль «За трудову доблесть». У 1963 році бригада Малюка зібрала на 25-ти гектарній площі 45 центнерів кукурудзи з гектара.

23 червня 1966 року Миколі Мефодійовичу було присвоєно звання Героя Соціалістичної Праці.

З 1970 року працював завідувачим птахофермою, де його за добросовісну сумлінну працю нагороджено двома орденами і золотою медаллю із виставки досягнень народного господарства.

Помер в жовтні 2007 року.

Література:

- Весняна повинь ветерана (М. М. Малюк) // Вперед. – 2004. – 19 листопада.
- Гарасюк В. У бригаді Героя. // Вперед. – 1967. – 7 жовтня.
- Пам'яті товариша // Вперед. – 2007. – 2 листопада.
- Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 507 с.
Про Малюка М. М. – С.185.

Шувера Оксана Савеліївна

Народилася 05. 03. 1903 року в бідній селянській сім'ї в с. Правдівка Ярмолинецького району.

Після війни очолила ланку рілльничої бригади, яка в 1945 році на площі 9,17 гектарів зібрала по 446 центнерів цукрових буряків, а в 1947 році по 553 центнера з гектара. В цьому ж році ланка Шувери О. С. зібрала по 30,5 центнерів пшениці з площі 8,5 гектарів.

За такі досягнення Оксана Савеліївна була удостоєна звання Героя Соціалістичної Праці.

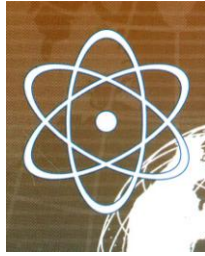
Шувера О. С. неодноразово обиралась депутатом обласної Ради, депутатом Верховної Ради УРСР двох скликань. Нагороджена багатьма орденами і медалями.

Померла О. С. Шувера 9 березня 1987 року і похована в рідному селі.

Література:

- Борецька В. Добрий слід. // Вперед. – 1966. – 25 січня.
- Глейх З. Високе покликання // Рад. Поділля. – 1953. – 4 червня.
- Кузнєцов В. Золоті руки // Рад. Поділля. – 1963. – 24 лютого.
- Монастирська Г. Праця звеличує людину // Рад. Поділля. – 1959. – 1 січня.
- Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 507 с.
Про Шуверу О. С. – С.254-255.
- Чужа О. Високі врожаї цукрових буряків: з досвіду ланки Героя Соц. Праці О. С. Шувери. – К, 1958. – 9с.
- Шевчук С., Снігур О. Тридцять перша осінь // Вперед. – 1962. – 12 вересня.

Вчені

Богач Петро Григорович

Народився майбутній академік в селі Стара Соколівка Ярмолинецького району 30 січня 1918 року в багатодітній сім'ї колгоспників. Після успішного закінчення Соколівської семирічної школи продовжив учитися в Ярмолинецькій середній. Перший диплом отримав по закінченні Ніжинського педагогічного інституту у 1937 році. Як кращого випускника Петра Григоровича направили завідувачим навчальною частиною Вороневицької показової середньої школи, що на Вінниччині. Гарячого до науки молодого вчителя з неординарними задумками помітили, і у 1939 році П. Г. Богача запрошують на посаду старшого лаборанта кафедри фізіології людини і тварини Київського держуніверситету.

Плани на майбутнє перервала служба в армії, а потім – війна. За мужність нагородили орденом

Червоної Зірки і кількома бойовими медалями. Після важкого поранення вернувся інвалідом.

Працював в апараті Ярмолинецького райкому партії. Але вабила П. Г. Богача наука, в яку він йшов повільно, але впевнено. У 1945 році стає асистентом кафедри фізіології Київського ветеринарного інституту. Згодом стає старшим викладачем на кафедрі фізіології. Викладацьку роботу Богач поєднує з навчанням в аспірантурі. В 1952 захистив кандидатську дисертацію, а в 1960 – докторську. Його творчий набуток лягає пластами майже в 300 наукових працях, високо оцінених на теренах колишнього Радянського союзу та у світі, позначених премією АН СРСР ім. академіка К. М. Бикова.

Вже доктором наук з 1964 року по 1973 рік очолює кафедру біології. У 1972 році стає проректором інституту і у цьому ж році Петра Григоровича приймає у своє лоно Академія Наук України, де він працює членом-кореспондентом. З 1973 року науковець – фізіолог очолює кафедру фізіології людини і тварини, на якій розпочинав наукову діяльність. А у 1978 році Петро Григорович стає академіком Української Академії Наук.

Працював сам, допомагав іншим. Підсумок вагомий: підготував 4 доктори і 38 кандидатів наук. Орден Трудового Червоного Прапора увінчав багаторічну працю академіка.

Знали вченого і за кордоном. Багато разів виступав на міжнародних симпозіумах і конференціях, засіданнях фізіологічного товариства ім. І. П. Павлова

Література:

- 📖 Богач Петро Григорович // Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси, історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький, 2004. – С. 300
- 📖 Богач Петро Григорович // Вчені Хмельниччини: Бібліограф. показ. – Хмельницький, 1988 рік. – С. 4
- 📖 Болюк М. Зодчий від науки. // Вперед. – 1993. – 12 вересня.
- 📖 Добрянський П. Людина і академік. // Вперед. – 2001. – 21 червня.
- 📖 Ругін С. Живий серед живих. // Вперед. – 2001. – 7 липня.

Бойчак Михайло Петрович

Народився 02. 07. 1950 року в с. Косогірка Ярмолинецького району. Після закінчення школи здійснилася його мрія стати медичним працівником.

Якщо брати за основу службові синдикати, то вони започаткувалися як командир госпітального взводу і вивели на висоту – начальника головного військового клінічного госпіталю Міністерства Оборони України. Коли ж оцінювати професійне надбання, то це захист кандидатської дисертації, написання монографій, майже двохсот наукових робіт. А також три винаходи і дев'ятнадцять розроблених методичних рекомендацій.

Кандидат медичних наук, заслужений лікар України, академік міжнародної академії комп'ютерних наук і систем, лікар-терапевт вищої категорії, генерал-

майор медичної служби Михайло Петрович Бойчак гордиться тим, що працює в одному з найстаріших на Україні лікувальному закладі.

Література:

- 📖 Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 507 с.
Про Бойчака М. П. – С.207.
- 📖 Снігур О. Лікар від Бога // Вперед. – 2002. – 28 червня.
- 📖 Фурман Б. Генерал з Косогірки // Вперед. – 2001. – 6 жовтня.

Дацун Іван Григорович

Народився 10. 08. 1932 року в с. Соколівка в сім'ї колгоспників.

У 1948 році закінчив Соколівську семирічну школу і поступив у Кам'янець-Подільське медичне училище, яке закінчив у 1950 році. Працював у м. Полоному. 1952-58 р.р. навчався в Івано-Франківському медичному інституті, який закінчив з відзнакою. По закінченні ВУЗу працював у Городоцькій районній лікарні головним хірургом і заступником головного лікаря.

01. 02. 1972 року захистив кандидатську дисертацію і отримав науковий ступінь кандидата медичних наук.

Глибоким пластом лягли і 80-ті роки. Іван Григорович стає професором. В 90-их роках вийшла

монографія «Гломусні системи: фундаментально-клінічне значення», опубліковано інші праці. Велику роботу проводить по підготовці наукових кадрів. А академічне звання, наділене І. Г. Дацуна Українською Академією Національного Прогресу, засвідчило, що ще один земляк піднявся на вершину слави в науковому світі.

І. Г. Дацун досі живе у Івано-Франківську, продовжує викладати в медичній академії. Виховав двох дітей, які продовжують справу батька.

Література:

- 📖 Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 507 с.
- 📖 Про Дацуна І. Г. – С.300
- 📖 Снігур О. Тернами – у велику науку // Вперед. – 2004. – 18 грудня.

Дехтяр Іван Іванович

Іван Іванович Дехтяр народився 27 травня 1920 року в с. Правдівка Ярмолинецького району. З дитинства Іван був допитливою і цікавою дитиною. До війни закінчив школу, педінститут. На фронті був льотчиком, зазнав тяжких поранень, контузії. Нагороджений багатьма медалями і орденами.

Після війни викладав фізику спочатку у Правдівській, а згодом у Баламутівській школах. Звідси розпочався його шлях конструктора і винахідника. В Баламутівській школі було створено гурток юних конструкторів, яким керував Іван Іванович. Визначною подією села у 1958 році стало підняття у повітря планера-вертольота, створеного гуртківцями.

Найвищим злетом творчості було створення в школі робота, якого нарекли ТУПом (телекерований універсальний прилад).

У 1957 році 8 учнів Баламутівської школи першими на Хмельниччині завоювали право бути учасниками Московської Всесоюзної сільськогосподарської виставки і нагороджені медалями ВСГВ. Слава Баламутівської школи рознеслася далеко за межами України: 22 медалі, 46 грамот прикрашали стіни її класів. Працю «відмінника освіти» Івана Дехтяра високо оцінив уряд – нагородив орденом Червоного Трудового Прапора.

Про шкільний гурток писало багато газет. У 1971 році Іван Іванович переїжджає на постійне проживання до м. Хмельницького. Починає працювати в обласній дитячій бібліотеці керівником гуртка технічної творчості, який згодом був перетворений на кімнату казок.

У 1975 році у бібліотеці І. Дехтяр заснував клуб «ФОТОН», кімната де розмістився клуб, згодом перетворилася на маленьку казкову країну. З'явився робот «Кібер», «голова професора Доуеля», «лампа Аладіна», «механічний колобок» та багато інших дивацтв. На екскурсію до бібліотеки приїжджали діти з

сусідніх областей, тут побували навіть гості з Америки. Книгозбірню відвідали делегації десятків областей, республік, країн.

В Івана Івановича був свій принцип роботи з дітьми. Найперше – це посіяти в дитячих душах зерна цікавості до книги, до науки, до життя.

Література:

- 📖 Гришук Б. Поділля – колыско і доле. – Львів: Каменярь, 1988. – С. 47-55.
- 📖 Слободянюк П., Хоптяр Ю. Місцеве самоврядування Хмельниччини: нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький, 2004. – С. 258.
- 📖 Фурман Б. Творець чудес // Вперед. – 2009. – 16 жовт.

Лис Петро Васильович

Народився в 1930 році в с. Грабина (тепер в складі смт. Ярмолинці) в бідній сім'ї. після закінчення школи поступив до фельдшерсько-акушерської школи міста Кам'янця – Подільського. Згодом продовжив навчання у Київському медичному інституті. Після закінчення інституту працював хірургом в Луганській та Дніпропетровській областях. З 1961 року навчається в аспірантурі на кафедрі хірургії Київського медичного інституту. Через три роки захистив дисертацію на тему: «Матеріали по вивченню змін у системі згортання

крові при раку шлунку». В наступному році Петра Васильовича обирають на посаду асистента, а в 1971 – доцента. Писав наукові статті, працював над книгою, оперував і лікував.

В 1974 році захистив докторську дисертацію, а через рік був затверджений у званні професора кафедри хірургії свого ж інституту, а з 1976-го завідував кафедрою.

Загальний підсумок його наукової роботи – понад сто наукових праць у журналах і газетах, дві монографії, які вийшли окремими книгами та безліч вдячних відгуків, листів.

28. 12. 1982 року важка хвороба скосила прекрасного лікаря, педагога, вченого. На 52-му році життя перестало битися серце бувшого ярмолинчанина.

Література:

- Снігур О. У пошуках «золотого руна» // Вперед. – 2002. – 19 січня.
- Снігур О. Життя для людей // Вперед. – 2005. – 15 липня.
- Снігур О. Життя для людей // Вперед. – 2005. – 29 липня.

Матус Степан Маркович

Після закінчення десятирічки поступив у Кам'янець-Подільське вище військово-інженерне командне училище, яке з відзнакою закінчив.

Служив у Німеччині, Сибірських гарнізонах. Після закінчення військово-інженерної академії ім. В. В. Куйбишева

Степану Марковичу запропонували посаду начальника інженерної служби у штабі ракетних військ стратегічного призначення. Коли розвалився Союз він залишився у Підмосков'ї. Організаторські здібності та високий професіоналізм достойно, дослужився до генерал-майора, а невдовзі йому було присвоєно звання генерал –лейтенант.

Література:

📖 Снігур О. Високий злет подолянина // Вперед. – 2002. – 12 жовт.

Мороз Гнат Максимович

Народився 09. 12. 1919 року в с. Глушківці Ярмолинецького району.

За свій вік набув слави, якій стало затісно на Україні і вона осідала друкованими публікаціями, матеріалами міжнародних конгресів по далекому і ближньому зарубіжжі.

Студентом Львівського медичного інституту Гнат Максимович став вже після Великої Вітчизняної війни, коли відчув на собі і біль втрат і муки гітлерівських концтаборів, куди потрапив після запеклого бою та контузії.

Перші кроки хірурга робив в одній із районних клінік на Житомирщині. З певним багажем досвіду прийшов у Черкаську міську лікарню. Його призначили завідуючим хірургічним відділенням. Навчався в клінічній ординатурі професора Г. Г. Караванова. Успішно захистив кандидатську, що відкрило шлях у велику науку. Спершу – доцент Дніпропетровського медінституту, а далі завідування кафедрою медінституту в Тернополі.

У 1965 році відбувся захист дисертації на здобуття вченого ступеня доктора медичних наук.

Учні Г. М. Мороза збагачені практикою, бралися за дисертації і виборювали право на звання кандидата медичних наук.

Діти Гната Максимовича теж пішли по батькових стопах.

Гнат Максимович Мороз помер в 2001 році, не доживши восьми днів до свого восьмидесяти двох річчя.

Література:

- Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 507 с.
Про Мороза Г. М. – С.184.
- Снігур О. Перевірений життям // Вперед. – 2001. – 1 грудня.
- Фурман Б. Випробування на міцність // Вперед. – 2009. – 14 серп.

Ройтер Ісак Менашевич

Народився в містечку Ярмолинці в заможній єврейській сім'ї далекого 1909 року. Тут пройшло його дитинство. В 1917 році була відкрита єврейська початкова школа, в яку пішов малий Ісак. Пізніше закінчив восьмирічку. І повела його дорога в доросле велике життя.

Закінчив Київський інститут харчової промисловості. Там залишився працювати. Спеціалізувався на хлібопекарському

виробництві. Захистив докторську дисертацію. Його перу належать більше 110 праць в області харчової промисловості. Серед них - «Залежність якості і запаху хлібних виробів від технологічних факторів», «Вплив дріжджових гібридів на процес

приготування хліба», «Якість хліба при різних способах приготування рідких опар на пресованих дріжджах».

Він автор довідника «Хлібопекарське виробництво».

Все своє трудове життя пов'язав з науковим дослідницьким виробництвом найдорожчої нашої святині-хліба.

Література:

- 📖 Москаленко В. Присвятив себе хлібу // Вперед. – 2009. – 14 серп.
- 📖 Учені Хмельниччини: бібліографічний покажчик.- Хмельницький, 1988.- С.66-68.

Сельський Володимир Олександрович

Народився 13. 10 1883 року в мальовничому селі Вихилівка Ярмолинецького району, що на Хмельниччині. Сім'я його батька, який керував парафією у Вихилівка була великою – 5 синів і 3 дочок. Всі отримали освіту. Володимир – найстарший, мав неабиякі здібності і талант. Після навчання у церковно-приходській школі навчався у Кам'янець-Подільській духовній семінарії. Згодом стає студентом фізико-математичного факультету Київського державного університету. Після його закінчення у 1909 році, залишається працювати на кафедрі. За написання монографії по петрографії

Гніванського кристалічного масиву молодий вчений був нагороджений золотою медаллю Міністерства освіти.

В 1912-14 р.р. Сельський працював асистентом у Варшавському університеті і одночасно викладав на Вищих жіночих курсах.

У роки першої світової війни Володимира Олександровича направляють до Кисловодська директором гімназії де він пропрацював 7 років. Паралельно займався дослідженням родовищ Кавказького нафтового району. В 1922-28 р.р. Сельський очолює організований ним нафтовий інститут в м. Грозному. Через 2 роки Сельський стає начальником Грознафторозвідки, пізніше працював головним геологом Головного управління паливної промисловості ВРНГ СРСР. Його обирають дійсним членом Академії наук України. Він стає керівником відділу геофізики інституту геологічних наук Академії.

У період Великої Вітчизняної війни, коли над Кавказькими нафтовими джерелами нависла смертельна небезпека, Володимир Сельський одержує важливе завдання – проводити дослідження «Другого Баку» у Волго-Уральській нафтогазоносній провінції. Завдяки йому тут було відкрито велику кількість нових родовищ.

У 1945 році академік переїжджає на Україну, до Львова. Тут він організовує в місцевому університеті та в політехнічному інституті кафедру геофізики, відділ геофізики у Львівському філіалі Академії наук України та сектор сейсмології.

За своє життя Сельський опублікував більше 100 наукових праць, присвячених питанням теоретичної та прикладної геофізики, розвідці нафтових родовищ, походженню та міграції нафти, проблемам нафтоносності території України, Північного Кавказу, Волго-Уральського нафтоносного району. Він відкрив і досліджував родовище марганцю на Кубані, приділяв увагу проблемі Великого Кривого Рогу.

Кафедрою Львівського політехнічного інституту Володимир Олександрович керував до кінця життя.

Помер 18 лютого 1951 року. Похований у м. Львові.

Література:

- Сельський В. О. // Український радянський енциклопедичний словник. – К., 1968. – Т. 3. – С. 242.
- Сельський В. О. // Історія міст і сіл Української РСР. Хмельницька обл. – К., 1971. – С. 64, 672.
- Сельський В. А. // БСЭ. – 3-е изд. – М., 1976. – Т. 23. – С. 209.
- Сельський В. О. // УРЕ. – 2-е вид. – К., 1983. – Т. 10. – С. 103.
- Сельський В. О. // Учені Хмельниччини: бібліографічний покажчик. – Хмельницький, 1988. – С. 11-12.
- Фурман Б. На вершині науки // Вперед. – 1994. – 6 серпня.
- Фурман Б. На вершині геофізики // Вперед. – 2001. – 17 листопада.

Фасоляк Микола Дмитрович

Народився 16 грудня 1916 року в с. Грабина, в селянській сім'ї. після закінчення семирічки Микола поступив до Кам'янець-Подільського лісового технікуму. Далі навчався у Ленінградській лісотехнічній академії ім. Кірова, яку закінчив з відзнакою у 1940 році.

Під час війни добровольцем вступає до Ленінградського народного ополчення, бере участь у бойових операціях.

Після війни переїжджає до Москви, навчається в аспірантурі. В 1950 році Микола Дмитрович захищає дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. у 1969 році захистив докторську дисертацію і став доктором економічних наук, професором. Багато років М. Д. Фасоляк працював завідувачем кафедри Московського економічного інституту, який згодом одержав назву «Інститут народного господарства ім. Г. В. Плеханова».

Помер Микола Дмитрович 16 лютого 1999 року.

Література:

- 📖 Снігур О. Ярмолинці: короткі історичні нариси. – Ярмолинці, 2000. – С. 52.
- 📖 Хоптяр Ю. Родовід Хоптярів: вісім поколінь. – Кам.-Под., 2007. – С. 75-77.

Хоптяр Юрій Анатолійович

Народився 9 липня 1961 року в смт. Ярмолинці в сім'ї вчителів. Після закінчення десятирічки поступив на історичний факультет Кам'янець - Подільського педагогічного інституту, який закінчив з відзнакою. Свій трудовий шлях розпочав вчителем історії і права у Новосільській середній школі, пізніше працював вчителем історії у Кам'янець-Подільській школі.

З 1987 року навчався в аспірантурі при Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка на історичному факультеті.

В 1990 році успішно захистив кандидатську дисертацію і здобув науковий ступінь кандидата історичних наук.

Нині Юрій Анатолійович професор кафедри історії народів Росії та спеціальних історичних дисциплін Кам'янець – Подільського державного університету ім. Огієнка, одночасно викладає у філії Київського університету туризму, економіки і права.

Автор кількох підручників та наукових праць.

Література:

- 📖 Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 507 с.
- 📖 Хоптяр Ю. Родовід Хоптярів. – Кам.-Под., 2007. – 264 с.

- Хоптяр Ю. Опір селянства та репресії на Ярмолинеччині наприкінці 20-30 р.р. ХХ ст. / Хмельниччина: Дивокрай. – Кам.-Под. державний університет, 2008. – С. 34-39.
- Хоптяр Ю. Ярмолинеччина в 1917 р. / Хмельниччина: Дивокрай. – Кам.-Под. державний університет, 2008. – С. 66-71.

Композитори, артисти

Атаман Володимир Петрович

Народився 23. 12. 1924 року в с. Правдівка Ярмолинецького району. Володимир Петрович один з художніх керівників українського ансамблю пісні і танцю «Подільська», пізніше перейменований на «Козаки Поділля» Хмельницької обласної філармонії. Він зі смаком добирав і виховував талановитих солістів і музикантів. За своє життя встиг видати як композитор солідну книгу своїх пісень «Місто над Бугом». Його пісні часто звучать в аматорських колективах і на професійній сцені.

Помер 10. 12. 1998 року.

Література:

- 📖 Атаман Володимир. // В кн.: Слободянюк П. Я. Культура Хмельниччини. – 1995. – С.298.
- 📖 Люшня М. Ми Вас пам'ятаємо, маестро. // Подільські Вісті. – 2004. – 23 грудня.
- 📖 Москаленко В. До успіху – «Дорогами подільськими» // Вперед. – 2010. – 15 січ.

- 📖 Сергієнко М. Маестро з Правдівки. // Вперед. – 2003. – 4 лютого.
- 📖 Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 507 с.
Про Атамана В. – С.258.

Балема Микола Панасович

Народився 01. 05. 1948 року в с. Жилинці Ярмолинецького району. Музика завжди була присутня в родині Балеми. Після закінчення Хмельницького музичного училища на відділі народних інструментів по класу домбри, продовжив навчання в Уральській консерваторії, де старанно студіював дерегування. Після закінчення ВУЗу розпочав свою роботу в Хмельницькому ансамблі пісні і танцю «Подільська», теперішні «Козаки Поділля», спочатку як диригент оркестру, а пізніше як художній керівник. Багатогранно розкрився талант митця у хореографічних композиціях «Красо України Поділля», «Колос повен життя», «Кармалюк» та багато інших.

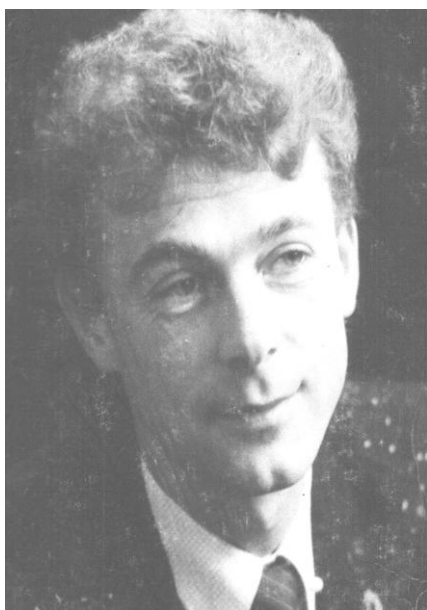
У 1988 році Микола Панасович удостоєний почесного звання «Народний артист УРСР».

Література:

- 📖 Балема М. О. // В кн.: Слободянюк П. Я. Культура Хмельниччини. – 1995. – С.208.
- 📖 Карась П. Заприязнитися з козаками й козачками. // Подільські Вісті. – 1996. – 15 лютого.

- 📖 Сергієнко М. Подих козацьких мелодій. // Вперед. – 2003. – 8 лютого.
- 📖 Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 507 с.
Про Балему М. – С.193.
- 📖 Слободянюк Т. «Козаки Поділля» і потрійний ювілей // Под. вісті. – 2008. – 18 квіт.
- 📖 Фурман Б. Співець козацького роду // Вперед. – 2008. – 2 трав.
- 📖 Балема Микола Панасович // Енциклопедія сучасної України. Т.2. – Київ, 2003. – С. 145.

Гнатюк Микола Васильович

Народився 14. 09. 1952 року в с. Шарлаївка Теофіпольського району. В шкільному віці він разом з батьками переїжджає в село Монастирок Ярмолинецького району, де закінчує школу. Маючи чудовий голос Микола наполегливо прокладає собі шлях на українську естраду.

Закінчив музично-педагогічний факультет Рівненського педінституту (1976), вокальну студію при Ленінградському мюзик-холі (1978). Соліст Одеської філармонії, з 1986 – Хмельницької філармонії.

Гучний успіх приніс М. Гнатюку пісня “Танець на барабані” Р. Паулюса на слова А. Вознесенського. Блискуче виконання цієї пісні принесло співаку перемогу на престижному конкурсі в м. Сопоті. А до

цього був Дрезден, де український артист одержав “Гран-прі” за талановиту інтерпретацію пісні “Мы с тобой танцуем” Д. Тухманова на слова В. Харитонова.

Заслуговує на увагу творчість М. Гнатюка, як композитора і поета. Пісні співака стають органічною частиною його загальної програми.

Література:

- 📖 Гнатюк М. В. // Слободянюк П. Культура Хмельниччини. – Хмельницький, 1995. – С. 292.
- 📖 Муха А. Композитори України та української діаспори: довідник. – Київ, 2004. – С. 69.
- 📖 Сингаївський М. У кожного є час і можливість покаятися // Україна. – 1993. – № 22.
- 📖 Співає Микола Гнатюк: Пісенник. – Київ: Музична Україна, 1988. – 56с.
- 📖 Починалось у Монастирку // Вперед. – 2006. – 15 вересня.

Гжегожевські Євген та Вадим

Народилися 06. 09. 1959 року в с. Солобківці Ярмолинецького району.

З раннього дитинства батько навчав хлопців грати на різних інструментах. Євген та Вадим більше десяти років грали у сільському духовому оркестрі. Після закінчення музичної школи вони навчалися в Кам’янець-Подільському державному педагогічному інституті на педагогічному факультеті. Завдяки

музичній кафедрі зріли у виконавській майстерності. Як композитори брати Гжегожевські почали творчо працювати і пропагувати свої пісні у 80-их роках. Виступали по всесоюзному, республіканському, обласному радіо та телебаченні, брали участь у концертах різних рівнів. Вони – лауреати республіканських, міжреспубліканських, всесоюзних конкурсів та фестивалів.

В 1995 році Вадим та Євген випустили свою першу збірку пісень «Ми родом із пісні», яку присвятили двадцятиріччю творчої діяльності. вони являються організаторами пісенного фестивалю близнюків «Співочі дзеркала», які зародилися в м. Ярмолинці, проводились в містах: Києві та Кам'янці-Подільському.

Вадим та Євген є членами Всеукраїнської музичної спілки Асоціації естрадних діячів України, лауреатами обласної премії ім. М. Смотрицького.

Література:

- Гадзира А. Яскравіють барви «мелодій родоцвіту» // Вперед. – 2010. – 5 берез.
- Гжегожевські В. та Є. Мелодії родоцвіту: збірник пісень. – Хмельницький, 2000.
- Гуменюк А. Сто на двох // Вперед. – 2009. – 4 верес.
- Заспіваємо на Новий рік. // Шкільний світ. – 2005. – грудень.
- Кабачинська С. З іскри – полум'я: духовне відродження. // Радянське Поділля. – 1991. – 5 січня.
- Олійник В. Найкращі враження // Вперед. – 2010. – 5 берез.
- Ровінська Г. Наш фестиваль проводився в Києві. // Шкільний світ. – 2006. - №10.
- Савчук Б. Народжені музикою. // Вперед. – 1995. – 29 липня.
- Терлецька В. 30 років на сцені // Шкільний світ. – 2010. - №2. – січ.

Завадський Михайло Адамович

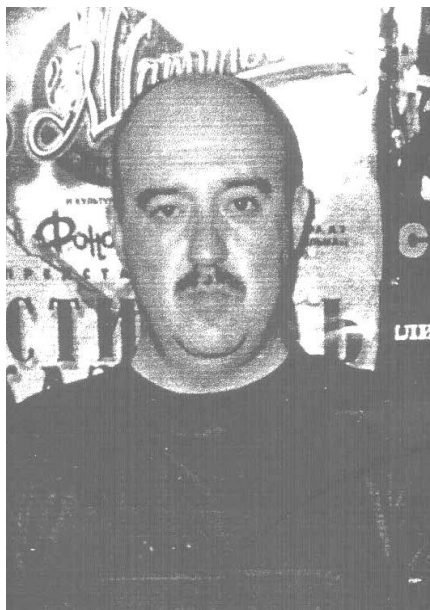
Народився 07. 08. 1827 року в с. Михалківці Ярмолинецького району. Український та польський композитор та музичний виконавець, представник творчої інтелігенції ХІХ століття. Михайло Адамович автор більш як 500 музичних творів, більша частина з яких пройняті українськими народними інтонаціями.

Серед них тридцять українських “Шумок” й “Думок” для фортепіано, чотири запорізькі марші і українські рапсодії, тридцять українських танців. Майже вся його творча виконавча діяльність пройшла у Києві. Помер видатний композитор 19. 03. 1887 року і похований у своєму рідному селі Михалківці.

Література:

- 📖 Волощук В. Багата у нас спадщина. Збережемо її. // Вперед. – 2003. – 25 січня.
- 📖 Завадський М. А. // В кн. Українська радянська енциклопедія. Т. 5. – Київ, 1996. – С.113.
- 📖 Завадський М. А. // В кн. Артисти, композитори, художники Хмельниччини. – Хмельницький, 1989. – С.34.
- 📖 Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 507 с.
Про Завадського М. – С.29.
- 📖 Ювілей композитора // Вперед. – 2008. – 19 верес.

Зарембовський Анатолій Григорович

Народився 01. 11. 1957 року в с. Михалківці Ярмолинецького району. З дитинства захоплювався музикою. Коли закінчив вісім класів, в 1971 році поступив до Хмельницького музичного училища. Після служби в армії поїхав до Одеси, де поступив в театр музичної комедії. Далі театри Чернівців та Полтави. І нарешті Москва. Тут поступив в престижний акторський ВУЗ Росії на факультет «Актор театру і кіно». Працював в Москві в театрі «у Нікітських воріт».

Десятки ролей на сценах України, Росії та багатьох країн, майстерно зіграних нашим земляком. Знімався в багатьох фільмах: «Марш Турецького», «Салон краси», «Персона нон грата», «Моя дорога няня», «Хто в домі хазяїн» та інші.

В 2003 році організував свій театр, де став художнім керівником.

В Москві Анатолій Григорович став не тільки улюбленцем публіки, але й отримав схвальні відгуки періодичних видань.

Література:

📖 Фурман Б. Зарубіжжя аплодує нашим. // Вперед. – 2004. – 23 листопада.

Круть Світлана Петрівна

Народилася 11. 10. 1965 року в с. Іванківці Ярмолинецького району.

У 1983 році після закінчення середньої школи поступила до педагогічного інституту міста Кам'янець-Подільського. Після закінчення першого курсу залишає інститут і в 1984 році вступає до Харківського інституту мистецтв на акторський факультет. Провчившись два роки, перевелася до Київського театрального інституту ім. Карпенка-Карого, який закінчила у 1988 році по спеціальності «Актор театру і кіно».

На роботу направили у Харківський академічний театр, а через рік переїхала до Києва.

З 1988 по 2006 рік була зайнята в близько десяти художніх фільмах. Це «Меланхолійний вальс», «Заради сімейного вогнища», «Злочин з багатьма невідомими», «Обітниця», «Вічне колесо» та інші.

Зараз працює у Київському українському національному театрі ім. І. Франка, а також за сумісництвом працює викладачем у Київському театральному інституті ім. Карпенка-Карого.

Часто запрошують на телебачення для озвучування закордонних фільмів.

Література:

- 📖 Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 507 с.
Про Круть С. – С.226.
- 📖 Снігур О. А дні її – театр і кіно // Вперед. – 2001. – 20 січня.
- 📖 Фурман Б. Акторка кіно з Іванківців // Вперед. – 2004. – 15 червня.

Нагорний Леонід Сергійович

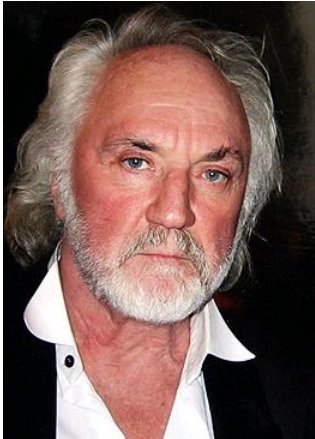
Народився 25. 03. 1924 року в с. Баламутівка Ярмолинецького району. В своєму рідному селі проводив велику культурно-виховну та освітню роботу. Самодіяльний композитор, керівник самодіяльного народного хору «Барвінок» Леонід Сергійович удостоївся звання «Заслуженого працівника культури УРСР».

Література:

- 📖 Нагорний Л. С. // В кн. Артисти, композитори, художники Хмельниччини. – Хмельницький, 1989. – С.38.
- 📖 Нагорний Л. Любите прекрасне. // Вперед. – 1973. – 1 вересня.
- 📖 Розлилася пісня над селом: біобібліографічний покажчик. – Ярмолинці: РДБ, 2009. – 80 с.
- 📖 Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 507 с.
Про Нагорного Л.. – С.134.

📖 Фурман Б. Служив «Барвінку» Ленонід Нагорний // Вперед. – 2009. – 11 груд.

Хімічев Борис Петрович

Народився 13 січня 1938 року в с. Баламутівка Ярмолинецького району. Його дитинство пройшло в мальовничому селі. Після закінчення школи поступив у Київський державний університет на радіо-фізичний факультет. Але на 4 курсі покидає університет і вирішує посвятити себе акторській професії. Подає документи у театральний інститут ім. Карпенка-Карого. Та до інституту його не прийняли і він вирішує їхати до Москви.

Саме там, у школі-студії при МХАТі розкрився творчий потенціал Б. Хімічева. На творчому шляху кіноактора багато великих і малих ролей. Він знімався у фільмах: «Айвенго», «Ати бати, йшли солдати», «Голова професора Доуеля», «Земля Санникова», «ТАСС уповеноважений заявити» та ще в багатьох кінострічках.

Література:

📖 Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 507 с.

Про Хімічева Б. М. – С.139.

📖 Фурман Б. Зірки народжуються в Баламутівці. // Вперед. – 2003. – 3 травня.

Печенюк Майя Антонівна

Народилася 15. 02. 1946 року в с. Проскурівка Ярмолинецького району у робітничій сім'ї. Під час навчання в школі часто приймала участь в сільських концертах, тому що мала гарний голос. Після закінчення школи пішла вчитися в Кам'янець-Подільське культурно-освітнє училище на хоровий відділ. З 1965 по 1968 рік працювала за направленням методистом Ярмолинецького Будинку культури. Пізніше вчителем музики в рідному селі.

Після закінчення музично-педагогічного факультету Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту Майя Антонівна працює викладачем з серпня 1973 року. Свою педагогічну та виконавську майстерність вдосконалювала на факультеті підвищення кваліфікації у Київському національному університеті ім. М. П. Драгоманова та Київській консерваторії.

05. 10. 1989 року їй присуджена вчена ступінь кандидата педагогічних наук, а 19. 11. 1992 року – вчене звання доцента. У 2001 році обрана на посаду професора Кам'янець-Подільського університету, з 2002 року – заступник декана педагогічного факультету з наукової роботи.

Майя Антонівна у 2003 році стала викладачем року. Має понад шістдесят п'ять публікацій з проблем музичної педагогіки та культури.

Література:

📖 Прядко О. З піснею крізь роки. – Кам'янець-Подільський, 2006. – 322 с.

Широкий Петро Павлович

Народився 08. 06. 1932 року в с. Боднарівка Ярмолинецького району. Після закінчення училища культури працював в районному Будинку культури. В 1967 році його призначають керівником новоутвореного вокального ансамблю «Ярмолинчанка». Під керівництвом обдарованого, талановитого музиканта-композитора П. П. Широкого ансамбль швидко поповнився артистичними виконавцями, ентузіастами народного фольклору. Через деякий час ансамбль змінив назву на «Кудрявчик». В його репертуарі виключно народні пісні, співанки, жарти записані на теренах області.

За відродження та пропагування народних традицій і звичаїв Міністерство культури України 21. 05. 1970 року ансамблю «Кудрявчик» присвоїло звання «Народний».

Славі та визнанню ансамбль завдячує керівникові, заслуженому працівнику культури України Петру Павловичу Широкому. Ним особисто зібрано та записано понад 70 чудових зразків пісенної творчості жителів Ярмолинеччини.

Помер 03. 04. 2004 року.

Література:

- Зі спадщини батька. // Вперед. – 2005. – 11 березня.
- Плескали аматорам глядачі. // Вперед. – 2000. – 19 серпня.
- Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 507 с.
Про Широкого П. – С.48.
- Широкий П. Покладу я кладку. Ой під вишенькою. // В кн.: Ярмолинецькі самоцвіти, 2001.
- Широкий П. // Слободянюк П. Культура Хмельниччини. – Хмельницький, 1995. – С. 160.

Краєзнавці

Гуменюк Степан Костянтинович

Народився 14. 12. 1914 року в с. Михайлівка Ярмолинецького району.

Вчений-історик, краєзнавець-дослідник, бібліограф Поділля. Вніс значний вклад в розвиток краєзнавчої бібліографії. Він приділяв значну увагу висвітленню історії

Ярмолинецького району, свої твори друкував на сторінках місцевої газети «Вперед». У 1977 році була надрукована бувальщина «Вікторія», та повість «Червоний сніг».

З 1982 по 1991 рік Степан Костянтинович працював головним бібліографом Хмельницької обласної бібліотеки ім. М. Островського. Спільно з працівниками краєзнавчого відділу він зібрав понад 12,5 тисяч назв літератури, публікацій про Поділля, упорядкував їх і видав цілий ряд важливих тематичних покажчиків.

Йому належить понад п'ятсот публікацій, брошур, методичних посібників про історію м. Хмельницького та Поділля, їх культурну спадщину.

Помер 26. 10. 1991 року.

Література:

📖 Гуменюк С. К. // Лауреати обл. премій Хмельниччини: бібліографічний покажчик. – Хмельницький, 2004. – С. 6-7.

- 📖 Культура Поділля: історія і сучасність. – Хмельницький, 1993. – С. 228-229.
- 📖 Духовні витoki Поділля: творці історії краю. – Хмельницький, 1994. – С. 33.

Добрянський Петро Антонович

Петро Антонович Добрянський народився 27 листопада 1937 року в селі Адамівка на Вінковеччині Хмельницької області. Закінчив Адамівську початкову та Зіньківську середню школи. В Кам'янець-Подільському Державному педагогічному інституті здобув фах педагога. Трудовий шлях розпочався на посаді вчителя фізики та математики Адамівської восьмирічної школи в 1960 році, працював заступником директора школи. З 1965 року по 1990 рік - директор Соколівської ЗОШ I-III ст.. Працює вчителем цієї школи. Вчитель вищої категорії, Старший вчитель, Відмінник освіти України.

Громадський кореспондент районних часописів «Вперед» та «Шкільний світ», депутат районної ради. Голова первинної Організації ветеранів України с. Соколівки, член Президії ветеранів України. Співавтор (спільно з Мазуром В. С.) книг «Основи енергозбереження» та «Метод проектів на уроках фізики».

Автор книги «Невгасимий вогонь пам'яті», присвяченої 65-річчю визволення України від

фашистських загарбників, та енциклопедії с. Соколівка «Наш рідний край» в 2-х частинах. Член Національної спілки журналістів України.

Література:

- 📖 Москаленко В. Поповнили бібліотеку // Вперед. – 2010. – 29 січ.
- 📖 Попіль І. Математика – це не так знання, як вміння // Шкіл. світ. – 2009. – жовтень.

Козак Антон Рафаїлович

Антон Рафаїлович народився 25 вересня 1948 року у селі Проскурівка Ярмолинецького району. Серед чудових сільських пейзажів пройшло його дитинство. Першу свою нагороду, золоту медаль, отримав як закінчив середню школу.

Ще в шкільні роки захоплювався фізикою, тому поступив на фізико-математичний факультет Кам'янець-Подільського педагогічного інституту.

Після закінчення працював вчителем у Кузьмині, н.і І ородоччині. Через рік перевівся в Ярмолинці, спочатку працював завучем, потім директором.

З 1979 року очолював міжшкільний комбінат.

В 1986 році отримав нагороду «Відмінник народної освіти»

В 2001 році створив заклад нового типу - технологічний ліцей. Для шкіл, що входять у ліцей,

почав видавати газету, яка переросла у районну освітянську. Видав окремими виданнями п'ять книжок на краєзнавчу тематику: «Життя прожити» (2003 р.), «Технологічний ліцей: пошуки, становлення, знахідки» (2004 р.), «25 років профорієнтаційного шляху» (2005 р.), «Учитель. Горде і славне звання» (2006р.), «Ярмолинці і ми» (2007 р.)

За підготовку більше 7 тисяч випускників робітничих професій і активну життєву позицію в 2007 році Міністр освіти і науки вручив другий нагрудний знак. «Антон Макаренко». Отримав більше 2-х десятків грамот різного рівня.

У 2008 році побував на Міжнародній науковій конференції в Ізраїлі.

В 2009 році вийшла друком шоста книга Антона Рафаїловича «Коротке життя єврейської освіти на Ярмолинеччині», яка розпочинає проект з історії освіти Ярмолинеччини.

Твори:

- Козак А. 25 років профорієнтаційного шляху. - Ярмолинці, 2005.-116 с.
- Козак А. Життя прожити: нариси.-Хмельницький, 2003.- 96с.
- Козак А. Коротке життя єврейської освіти на Ярмолинеччині.- Хмельницький, 2009.- 88 с.
- Козак А. Учитель. Горде і славне звання.-Ярмолинці, 2006.-124 с.
- Козак А. Ярмолинці і ми.- Хмельницький, 2008.- 56 с.

Література:

- А.Р.Козаку- 60! //Шкіл.світ.- 2008.- №18
- Баценко М. Вручили подяку з Києва // Шкіл. світ. – 2009. - №19.
— ЖОВТ.

- 📖 Гриб М. Відкриваються невідомі сторінки // Вперед. – 2010. – 2 квіт.
- 📖 Портрет успеха: еліта України. – Донецьк, 2007. – С. 88.
- 📖 Тищук В. Ліцей прийшов у Ярмолинці // Вперед.- 2001.- 26 трав.
- 📖 Фурман Б. Директор, редактор, прозаїк // Вперед.- 2008.- 28 верес.
- 📖 Хто є хто на Хмельниччині: видатні земляки.-Київ, 2007.- С. 120

Снігур Олександр Семенович

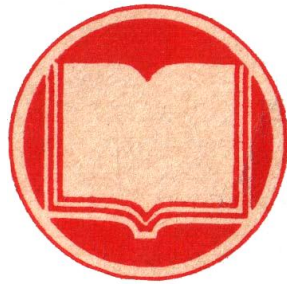
Народився 10. 01. 1933 року в с. Підлісний Олексинець Городоцького району в сім'ї службовця. Після закінчення школи служив в армії. В 1957 році пішов працювати в редакцію газети «Шляхом Леніна» («Вперед»). Поступив в Український поліграфічний інститут ім. Федорова по спеціальності редактор масової літератури. Після закінчення в 65-76-их р.р. працював в Чемерівцях заступником редактора районної газети. В другій половині 80-их років працював в смт. Ярмолинці в апараті райкому партії, а потім в редакції газети «Вперед», за сумісництвом працював директором районного краєзнавчого музею.

Автор більше трьохсот публікацій в районній, обласних та республіканських газетах. Автор книг про історичне минуле рідного краю «Ярмолинці» та «Книги Скорботи України».

Література:

- Снігур О. С. Квітка єднання. // Вперед. – 2005. – 1 січня.
- Снігур О. С. Ярмолинці (короткі історичні нариси). – Хмельницький, 2000. – 47с.
- Снігур О. С. Ярмолинці: [Вірш]. // В кн.: Ярмолинецькі самоцвіти. – Ярмолинці, 2001.
- Фурман Б. На вчителя рівняю крок. // Вперед. – 2005. – 10 квіт.

Поети та письменники

Гордієнко Кость Олексійович

Народився 3 жовтня 1899 року в с. Микитинці Ярмолинецького району, в робітничій сім'ї. Дитинство Кості пройшло на селі. У дев'ять років наймитував у сусідніх Загінцях. Навчався у земському училищі в містечку Михалпіль (тепер с. Михайлівка).

З 1910 року Костя живе в Одесі, куди виїхав на заробітки його батько. Спочатку він продавав газети, був за експедитора. А після закінчення у 1917 році ремісничої школи хлопець пішов працювати на завод. Спершу працював на хімічному заводі, а пізніше пішов на рафінадний.

В 1922 році К. Гордієнко переходить до Харкова на роботу в редакцію газети «Вісті ВУЦВК», а через п'ять років Костя Олексійович — кореспондент республіканської газети «Комуніст».

Значним внеском в творчість письменника стали дві його сатиричні повісті, які вийшли у 1929 році і в яких

відверто викривалося невігластво деяких місцевих керівників.

Від сталінських репресій письменника врятувало те, що він залишає тодішню столицю України і переїздить до Лебедині і надовго поселяється там

У 1934 році К. Гордієнко стає членом Спілки письменників. Збагачуючись життєвим досвідом, письменник взявся за перо романіста, вирішив відтворити долю селянства від початку століття.

У роки Великої Вітчизняної війни кавалер ордену Червоної Зірки Костянтин Олексійович працював у редакціях газет: «Радянська Україна», «Соціалістична Харківщина», на радіостанції ім. Т. Г. Шевченка у Саратові. Після закінчення війни письменник продовжив свою літературну справу. За роман-трилогію «Чужу ниву жала», «Дівчина під яблунею», «Буймир» наш земляк був удостоєний у 1973 році Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка. В його романах і повістях б'ють джерела хліборобського роду. Через творчість Гордієнка пройшли література і журналістика. Як старійшина української радянської літератури Гордієнко виступав на VI та VII з'їздах письменників України, закликав до збереження українського народного слова.

Письменник часто бував у своєму селі на Ярмолинеччині, живився від рідної землі, добрих людей, щедрих земляків наснагою та творчістю.

Востаннє у своїх рідних Микитинцях Костянтин Олексійович побував у 1977 році.

Довге і плідне життя прожив наш земляк і відійшов від нас на 94-у році життя. Але до глибокої

старості не припиняв цікавитися рідним селом, листувався з родичами і односельцями, вчителями і учнями школи. У Михайлівській школі створено куточок-музей відомого земляка, а центральна вулиця в Микитинцях носить його ім'я. Помер Кость Гордієнко у 1993 році в м. Харкові, де прожив багато років, але душа його завжди прагнула до сільських просторів, до простої земної краси.

Література:

- Гордієнко Кость Олексійович // Письменники Радянської України: Бібліографічний довідник. – Київ, 1981. – С. 55.
- Гордієнко Кость Олексійович // Українські письменники: Біобібліографічний словник. – Київ, 1965. – Т. 4. – С. 356-361.
- Гордієнко Кость Олексійович // УРЕ. – 2-е вид. – Київ, 1979. – Т. 3. – С. 107.
- Зупанець А. Живе пам'ять про земляка. // Вперед. – 2006. – 24 листопада
- К. Гордієнко – літописець села: біобібліографічний покажчик. – Ярмолинці: ЦРБ, 2007. – 28 с.
- К. Гордієнко – наш земляк. – Ярмолинці: ЦРБ, 2010. – 47 с.
- Літописець українського села. – В кн.: Подільської землі сини. – Хмельницький, 1993. – С. 29-32.
- Мацько В. Літературне Поділля: Довідник та переклади. – Хмельницький, 1991. – 106 с.
Про К. Гордієнка – С. 20.
- Мацько В. Майстер прози. // Корчагінець. – 1986. – 13 грудня.
- Мацько В. «Чи пам'ятають мене подільяни?» // Подільські Вісті. – 1989. – жовтень.
- Олійник В. Літописець села. // Поділля. – 1994. – 30 вересня.
- Про творчість К. Гордієнка // Літературна Хмельниччина ХХ століття: Хрестоматія – Хмельницький, 2005. – С. 67-76.
- Смолич Ю. І праця невсипуща. // Подільські Вісті. – 1994. – 1 жовтня.
- Фурман Б. Подарунок землякам. // Вперед. – 1993. – 8 грудня.
- Фурман Б. Кошовий літератури. // Вперед. – 1999. – 2 жовтня.
- Фурман Б. Співець краси земної. // Вперед. – 1999. – 30 жовтня.

Гославський Маурицій

Народився 05. 10. 1802 року в містечку Фрампіль (тепер Косогірка) Ярмолинецького району. А дитинство пройшло у Нігині, що на Кам'янецьчині, - біля мальовничих товтрів – подільських медоборів. Печер, у скелястих берегах Смотрича.

Щодо освіти, то спочатку вчився у Вінниці та Кам'янці-Подільському, опісля закінчив Кременецький ліцей. У середині двадцятих років XIX століття вчителював. На цей період припадає початок його поетичної творчості. Що ж лягло в її основу? Передусім, історичні події, героїзм українського народу. Мальовнича природа рідного краю. Здебільшого, вірші народжувались під впливом народних переказів і легенд.

Відтак Маурицій Гославський став одним з перших майстрів художнього слова і дослідників українського фольклору. Так, у поемі "Поділля" зі знанням справи оспівав весільний обряд. Але напад турків припиняє весілля. Молодий козак Артем береться за зброю, а його наречена Зося з іншими односельчанами ховається в печері над Смотричем. І коли, здавалося,

небезпека минула, вона з дівчатами вийшла зі сховища. Їх чекала трагічна доля.

Згодом автор писав: "Змістом цієї частини поеми є винищення кількох тисяч людей у Залуцьких печерах у Кам'янець-Подільському повіті... Ті печери, вимиті в скелях водою, тягнуться під землею понад двадцять верств і закінчуються у селі Уманцях.

У 1826 році в Одесі з'явився його вірш "На смерть Пестеля, Муравйова та інших мучеників російської свободи". Наш земляк у цьому творі з гнівом затаврував душителів російської свободи. Прославив борців проти царського самодержавства. Темі волелюбства він присвятив також у 1827 році вірш "Дума про Нечая". З любов'ю описав про те, як козацький полк під проводом народного героя Данила Нечая у червні 1649-го завдав поразки польським шляхетським загонам, а в липні у районі Проскурова-Чорного Острова військам подільського каштеляна Лянцкорського.

Дух волелюбства керував Маурицієм Гославським і тоді, коли він сам служив у російській армії. На той час у ніч на 29 листопада 1830 року спалахнуло польське національне повстання проти царського самодержавства. Не вагаючись поет став у стрій повстанців. Його учасники були розсіяні каральними військами і відступили до Галичини. Там австрійський уряд їх роззброїв. Мауриція Гославського заарештували і кинули до тюрми. Але його розум і талант не згасли навіть у неволі. Адже продовжував творити. Зокрема, з під його пера вийшов вірш "Пророк

України", який пройнятий демократичними та волелюбними почуттями.

Славний уродженець подільської Косогірки був у розквіті творчих сил, коли тюремні застінки зупинили серце поета. Це трапилось 17 листопада 1834 року у Станіславі (тепер Івано-Франківськ).

Література:

- 📖 Боднар М. Відроджуємо славу знатного земляка // Вперед. – 2010. – 15 січ.
- 📖 Нариси історії: на допомогу вчителю. – Хмельницький, 1990. – 328с.
- 📖 Про М. Гославського – С.162.
- 📖 Осетрова Г. Маврицій Гославський. // Прапор жовтня. – 1990. – 25 серпня.
- 📖 Українська радянська енциклопедія. Т. 3. – Київ, 1979. – Про М. Гославського – С.126.

Левицький Модест Пилипович

Народився 25. 07. 1866 року в с. Вихилівка Ярмолинецького району, в родині дрібного поміщика. Український письменник та громадський діяч. Закінчив історико-філологічний факультет Київського університету в 1888 році, а в 1893 році закінчує і медичний факультет. Працював лікарем в Ковелі, Києві та інших містах. Товаришував з родиною Косачів, коли вони проживали в с. Колодязному поблизу Ковеля. В той час Модест Пилипович обіймав посаду Ковельського

повітового лікаря і часто бував вдома у Косачів. В тяжкі хвилини своєї хвороби Леся зверталася до нього по допомогу.

За української державності Левицький був головним санітарним лікарем залізниць України. В 1919 році стає радником, потім головою української дипломатичної місії у Греції. На початку 1920-их років працював лектором і лікарем Української Господарської Академії в Подебрадах (Чехія), звідки у 1927 році переїжджає до Луцька.

Друкуватися Модест Пилипович почав з 1901 року. його літературні псевдоніми – М. Пилипович, Виборний, Макогоненко. У першій збірці «Оповідання» (1907 рік) Левицький змальовує нужденне життя селян та місцевої бідноти, викриває сваволю земської старшини, урядовців. В оповіданні «За Коліївщину» (1907 рік) відображено окремі епізоди гайдамацького руху. Свої спогади Модест Пилипович втілює у оповідання «Шкільні товариші», «Казенні діти» (1920 рік) та інші.

Модест Левицький також автор багатьох перекладів, популярно-наукових праць з медицини, автор граматики української мови.

Помер 16 червня 1932 року в м. Луцьку.

Література:

- Баценко М. Тиха правда відомого земляка // Шкіл. світ. – 2009. - №19. – жовт.
- Корсак І. Тиха правда Модеста Левицького: повість-есе. – Київ, 2009. – 166 с.
- Левицький М. П. // Українська радянська енциклопедія. Т. 8. – Київ, 1996. – С. 42-43.

- 📖 Левицький М. П. // Енциклопедія українознавства. Т. 4. – Київ, 1996. – С. 1269.
- 📖 Левицький М. П. // Сваричевський. Краса України – Поділля. – Хмельницький, 1991. – С. 25, 28.
- 📖 Левицький М. П. // УРЕ. – 2-е вид. – К., 1981. – Т. 6. – С. 89-90.
- 📖 Левицький М. П. // Відзначення знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини. – Хмельницький, 1985. – С. 19.
- 📖 Левицький М. П. // Письменники Хмельниччини: бібліографічний покажчик. – Хмельницький, 1989. – С. 26.
- 📖 Фурман Б. Побачення з Модестом Левицьким // Вперед. – 2009. – 6 лист.

Левицький Леонід Миколайович

Народився 08. 11 1917 року в с. Миньківці на Житомирщині. Дитинство і юність пройшли у Новоставцях Теофіпольського району, в с. Плужному Ізяславського, в с. Михамполі (нині Михайлівка) Ярмолинецького районів Хмельницької області, куди отримували направлення на роботу батьки-педагоги і де випадало працювати й самому Леонідові.

У 1937 році вступив на філологічний факультет Київського університету. Учасник війни з 1941 року. Бував рядовим студентського батальйону, літературним працівником дивізійної газети. Брав участь в обороні Києва, в боях за визволення міст і сіл правобережної України. Нагороджений орденом Вітчизняної війни 1-

го ступеня та медалями. Свої нариси, вірші друкував в фронтових газетах під псевдонімом Л. Київський.

Загинув у бою 27 грудня 1943 року в селі Забілоччя на Житомирщині. Посмертно прийнятий у Спілку письменників (1961).

Вірші поета-воїна опубліковані в збірці “Недоспівана весна” (1959, 1985), багатьох колективних та антологічних виданнях.

Література:

- Мацько В. Пісня його не згасне. // Вперед. – 1987. – 3 січня.
- Українські письменники. Т. 5. – Київ, 1965.
Про Л. Левицького – С.31-32.
- Фурман Б. У поезії – патріотизм. // Вперед. – 2004. – 8 травня.
- Фурман Б. Є послідовники у поета // Вперед. – 2007.- 13 квіт.

ХУДОЖНИКИ

Гриб Антон Євдокимович

Народився 7 вересня 1938 року в с. Слобідка - Глушковецька Ярмолинецького району. Був п'ятою дитиною в великій дружній сім'ї. Тут минуло дитинство, звідси простелився шлях до прекрасного.

Талант художника повністю розкрився у м. Тернополі, де дотепер мешкає наш земляк. А спеціалізується у творенні барвистих панно. Займається майстер народної творчості й плетінням з соломи, живописом. Його твори придбані музеями Тернополя, Києва, Москви, знаходяться у приватних колекціях в Україні, Чехії, Німеччині, Росії. Оригінальні, виконані зі своєрідною фантазією роботи Антона Гриба демонструвалися на різноманітних престижних виставках в містах близького і далекого зарубіжжя.

А ще він автор унікальної книги «барвисті джерела» - посібника по прикладному мистецтву. Також Антон Євдокимович талановитий поет. Пише

вірші про рідний край, село, матір, деякі вірші покладені на музику.

Література:

- 📖 Снігур О. Співець рідного села // Вперед. – 2002. – 12 липня.
- 📖 Савчук М. Творіння душі // Вперед. – 2004. – 17 січня.
- 📖 Фурман Б. Під знаком діви – до творінь // Вперед. – 2008. – 14 лист.

Гончарук Ніна Іванівна

Народилася у 1949 році в с. Видошня Ярмолинецького району. Закінчила Київське деревообробне училище та Вінницький торгово-економічний інститут. Працювала робітником радіозаводу та меблевої фабрики у м. Хмельницькому, обкомі профспілки бухгалтерським працівником. З дитинства займалася вишиванням, оздобленням вишивкою одягу та речей домашнього вжитку.

З 1999 року почала вишивати картини, поступово вдосконалюючи майстерність, використовуючи авторську техніку.

Член міської спілки жінок-художниць «Дивосвіт». Активно бере участь у міських та обласних художніх виставках, провела три персональні виставки у Родинному домі та у галереї «На Проскурівській». Протягом останніх років бере участь у Сорочинському

ярмарку, часто виставляє свої роботи на Андріївському узвозі у м. Києві, музеї народної архітектури та побуту у с. Пирогово. Нагороджена грамотами управлінь культури і туризму облдержадміністрації та міськвиконкому.

Література:

- 📖 Стан Т. Майстри декоративно-прикладного мистецтва Хмельниччини. – Хмельницький, 2006. – С. 15.
- 📖 Фурман Б. Благословенна даром золотим // Вперед. – 2009. – 2 січ.

Левицька Софія Пилипівна

Народилася 09. 03 1874 року в с. Вихилівка Ярмолинецького району. Ще в дитинстві Софія почала малювати.

В 30 років Софія виїжджає до Парижу для завершення художньої освіти. В 1905 році закінчує Паризьку Академію мистецтв. Художник, графік, книжковий ілюстратор, вона була активною учасницею Паризьких мистецьких виставок, зокрема «Осінні салони» і «Салони незалежних». Великий вплив на її творчість мали такі течії в мистецтві як кубізм та імпресіонізм. Софії Левицькій належать особливі заслуги у галузі графіки.

В 1911 році в «Осінньому салоні» її картина «Білий одноріг в райському саду» отримала високу оцінку

фахівців. Художниця не забувала Батьківщину. В 1907, і 1912-их р.р. вона відвідала Київ і Поділля, в тому числі і Вихилівку, де створила багато ескізів, що дали початок цілій серії пейзажів. Саме тоді на її твори звернув увагу політичний емігрант Луначарський, який в 1911-14-их р.р. надсилав з Парижа кореспонденції до газети «Киевская мысль».

Після Першої світової війни за оригінальну картину «Збирання яблук» вона була обрана почесним членом «Осіннього салону», що означало загальне визнання.

Та найбільше визнання до неї прийшло в другій половині 20-их років. Свідчення цього стало придбання її картин солідним тоді музеєм «Же де Пам де Тюїльрі». У багатьох галереях відбуваються її персональні виставки.

В 1930 році в каталозі до її персональної виставки в галереї Самбона наголошувалось «Софія Левицька принесла зі своєї української землі щире, ледь сумне поезію. В усьому, що вона пише або гравірує, присутнє глибоке почуття та ініціативне бажання втілити свої давні щасливі спогади». Ці рядки відображають відношення художниці до Батьківщини вже на схилі літ.

А напередодні свого шестидесятиліття намалювала сповнену радості картину «Український танок».

Творча спадщина художниці чимала. Це сотні творів – великі композиції, портрети, дереворити, ілюстрації, екслібриси. Займалась вона і літературними перекладами. Переклала французькою мовою і проілюструвала повість М. Гоголя «Вечори на хуторі біля Диканьки».

Художниця померла 20 вересня 1937 року в Парижі так і не довершивши свою творчу роботу «Свято квітів».

Література:

- 📖 Гуменюк А. Художниця з наївно-радісною душею // Вперед. – 2009. – 6 берез.
- 📖 Левицька С. П. // Енциклопедія українознавства. Т. 4. – Київ, 1996. – С. 1265.
- 📖 Левицька С. П. // Мистецтво України: бібліографічний довідник. – Київ, 1997. – С. 358.
- 📖 Назаренко Є. Художниця з Вихилівки. // Вперед. – 1993. – 21 квітня.
- 📖 Назаренко Є. Дивосвіт Софії Левицької. // Подільські Вісті. – 1995. – 8 серпня.
- 📖 Фурман Б. Краса творінь на полотні. // Вперед. – 2002. – 27 квітня.

Нащубський Іван Францович

Народився у 1958 році в селі Королівка Ярмолинецького району на Хмельниччині. З дитинства займався різьбленням деревини. До 1990 р. проживав на півночі Росії, працював у геології в Тюменській області. Закінчив Тюменський політехнічний інститут за спеціальністю "Електрифікація, автоматизація бурових установок".

Працював у Хмельницькому палаці піонерів

викладачем з художнього різьблення деревини. Виготовляє дерев'яні скульптури, сувеніри в техніці об'ємного різьблення. Учасник багатьох міських, обласних виставок. Постійно експонує свої вироби на Андріївському узвозі в та художніх галереях міста Києва. Дерев'яні скульптури майстра знаходяться у приватних колекціях в Росії, Іспанії, Італії, Німеччині, Чехії, Канаді, США, Україні.

Рубо Франц Олексійович

Народився 15. 06. 1856 року в м. Одеса. З 1865 року він навчається в Одеській Рисувальній школі. В 1877 році навчається в Академії Мистецтв в Мюнхені у Ю. Брандта. Франц Рубо жив переважно в Петербурзі. В 1882 році живописець побував у маленькому містечку Ярмолинці Подільської губернії. В той час у Ярмолинцях проходили великі ярмарки Петропавлівський та Михайлівський. На яких щорічно не тільки продавали близько 2000 чудових робочих та спортивних коней, а ще й влаштовували кінні змагання, виставки жеребців. Напевне що любов до коней спонукала приїхати Ф. Рубо в далеке подільське містечко. Саме тут він створив свою картину “Вулиця в Ярмолинцях” за яку йому присудили академічне звання, а картину виставили на продаж за 2000 рублів.

В 1904 – 1912 роках Франц Олексійович викладав у Петербургській Академії Мистецтв. У нього навчалися М. Греков, П. Котов, М. Авілов. Рубо керував батальною майстернею. Працював в області панорамного мистецтва, створював документально точні, величні по масштабам панорами: “Оборона Севастополя”, “Бородинська битва”, “Атака запорожців у степу”.

В 1913 році Франц Олексійович переїжджає до Німеччини.

Помер у Мюнхені в 1928 році.

Література:

- 📖 Віхи історії 1400 – 2000. // Вперед. – 2000 – 19 серпня. – с. 1.
- 📖 Кучерина С. Ф. Рубо – наш співвітчизник... // Культура і життя. – 2008. – 23 квіт.
- 📖 Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: Нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 507 с.
Ф. О. Рубо с. 27-28.
- 📖 Співак В. Історія однієї картини. // Вперед. – 2003. – 27 вересня.
- 📖 Олійник І. Одну з найвідоміших своїх картин Ф. Рубо написав в Ярмолинцях. // “Є”. – 2004. - № 24. – 9 вересня.
- 📖 Фурман Б. Поїздка зі знаком “плюс”. // Вперед. – 2000. – 1 квітня.

Француз Олена Йосипівна

Народилася 6 листопада 1925 року в с. Березівка (нині входить до складу Ярмолинець). Після школи навчалась у Київському училищі прикладного мистецтва. По закінченні працювала на

Чернівецькому текстильному комбінаті. Саме тут і розкрилась її творчість. Вона постійно вдосконалювала свою професійну майстерність. Основні твори: килими - «Ми ковалі своєї долі» (1969), «Зелена Буковина» (1971), «Отари» (1972), «Кучерявий» (1973), «Чорнобривці» (1985). Член НСХУ з 1968 р. І виросла до вершин знатної вітчизняної художниці, заслуженого майстра народної творчості України.

Література:

- Француз Олена Йосипівна. // В кн. Артисти, композитори, художники Хмельниччини. – Хмельницький, 1989. – С.53.
- Фурман Б. Яскраві барви таланту. // Вперед. – 1990. – 1 лютого.
- Фурман Б. Узори на килимах. // Вперед. – 2005. – 15 липня.

Зміст

Вступ.....	3
------------	---

Герої Радянського Союзу

Баранов Володимир Петрович.....	4
П'явчик Іван Павлович.....	5
Рисюк Ілля Григорович	7
Хоптяр Степан Іванович	8

Герої Соціалістичної Праці

Бачинський Степан Улянович	10
Брика Олена Феодосіївна	10
Дев'ятова Софія Іванівна	12
Кравчук Римма Олександрівна.....	13
Крамар Марія Трохимівна	14
Малюк Микола Мефодійович.....	15
Шувера Оксана Савеліївна.....	16

Вчені

Богач Петро Григорович	18
Бойчак Михайло Петрович	20
Дацун Іван Григорович	21
Дехтяр Іван Іванович	22
Лис Петро Васильович	24
Матус Степан Маркович	26
Мороз Гнат Максимович.....	27
Ройтер Ісак Менашевич.....	27
Сельський Володимир Олександрович.....	29
Фасоляк Микола Дмитрович	32
Хоптяр Юрій Анатолійович.....	33

Композитори, артисти

Атаман Володимир Петрович.....	35
Балема Микола Панасович.....	36
Гнатюк Микола Васильович	37
Гжегожевські Євген та Вадим	38
Завадський Михайло Адамович	40
Зарембовський Анатолій Григорович	41
Круть Світлана Петрівна.....	42
Нагорний Леонід Сергійович.....	43

Хімічев Борис Михайлович	44
Печенюк Майя Антонівна.....	45
Широкий Петро Павлович	46

Краєзнавці

Гуменюк Степан Костянтинович	48
Добрянський Петро Антонович.....	49
Козак Антон Рафаїлович	50
Снігур Олександр Семенович.....	52

Поети та письменники

Гордієнко Кость Олексійович.....	54
Гославський Маурицій	57
Левицький Модест Пилипович.....	59
Левицький Леонід Миколайович.....	61

Художники

Гриб Антон Євдокимович.....	63
Гончарук Ніна Іванівна	64
Левицька Софія Пилипівна.....	65
Нащубський Іван Францович.....	67
Рубо Франц Олексійович	68
Француз Олена Йосипівна	69